

prikazi knjiga

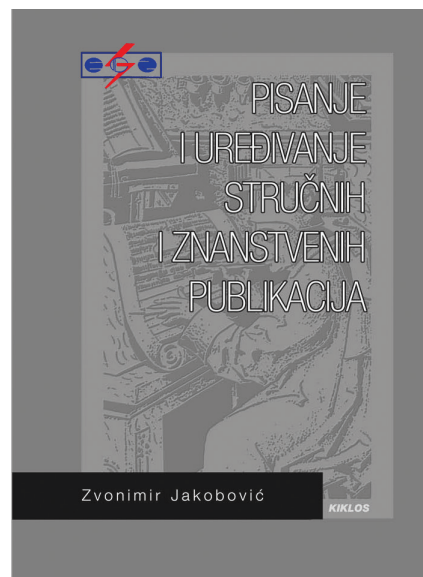
Zvonimir Jakobović

Pisanje i uređivanje stručnih i znanstvenih publikacija

Knjiga "Pisanje i uređivanje stručnih i znanstvenih publikacija" objavljena je krajem 2013. godine kao dio Biblioteke Elektrotehničkog društva – Zagreb. Autor knjige je dr. sc. Zvonimir Jakobović, diplomirani fizičar, doktor informacijskih znanosti, leksikografski savjetnik, urednik Tehničke enciklopedije i Tehničkog leksikona u Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža, iskusni autor priručnika i udžbenika te profesor fizike na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Nakladnik knjige je Kiklos – Krug knjige d. o. o. iz Zagreba, u čijoj je organizaciji djelo i grafički opremljeno. Urednik knjige je prof. dr. sc. Zvonko Benčić. Recenzenti su prof. dr. sc. Zvonko Benčić i prof. dr. sc. Juraj Božičević, a lektorica je dr. sc. Milica Mihaljević. Na predstavljanjima knjige u Matici hrvatskoj u Zagrebu 27. veljače 2014. i u Gradskoj knjižnici Samobor 11. ožujka 2014. širokom su se krugu zainteresiranih obratili, uz nakladnika, recenzenti knjige i sam autor. Knjiga ima 276 stranica i tvrdi uvez, a može se nabaviti po cijeni od 250 kuna putem narudžbenice, prijavom na adresu nakladnika kiklos.hr@hotmail.com.

Knjiga "Pisanje i uređivanje stručnih i znanstvenih publikacija" započinje Predgovorom, nakon kojega slijedi devet poglavlja s 32 potpoglavlja i ukupno 124 odjeljka. Naslovi poglavlja su: Uvod; Pisano djelo; Oblikovanje izrijeka; Pisma, slova, brojke; Oblikovanje teksta; Prilozi tekstu; Nosači teksta i ilustracija; Tisak i tiskarstvo; Rječnici i kazala. Ukupan sadržaj knjige zaokružen je popisom literature i životopisom autora.

U Uvodu autor dočarava brzinu kojom se tijekom posljednjih desetljeća mijenjala tehnologija nastanka, pripreme i tiskanja stručnih tekstova. Ujedno naglašava potrebu da upravo u takvim promjenljivim uvjetima autori i urednici budu upoznati s temeljima na kojima se izgrađuju današnje i buduće metode objave stručnih i znanstvenih djela. U poglavlju *Pisano djelo* nabrojane su razne vrste publikacija i objašnjene njihove karakteristike. Potom su analizirani poticaji i motivacija autora da pristupi pisanju nekoga djela te su navedeni preduvjeti i metodički postupci nužni za uspješno dovršenje posla. U dijelu poglavlja koji se bavi uređivanjem istaknuta je uloga uredništva, recenzenta, lektora i korektora. Nakladništvu je posvećen opsežan dio, u kojem je osim opisa nakladničkih postupaka dan i zanimljiv povijesni pregled nakladništva u Hrvatskoj. Poglavlje *Oblikovanje izrijeka* bavi se odnosom autorova znanja prema jeziku kojim će to znanje izraziti, opisuje pravila i norme pisanja i prevođenja te upozorava na zamke s kojima se pri tome autor može susresti. Velik dio toga poglavlja posvećen je strukovnom nazivlju, posebno važnosti pridruživanja ispravnih definicija nazivima u pojedinim strukama. Poglavlje *Pisma, slova, brojke* obiluje brojnim podacima o vrstama i povijesti raznih pisama, o sustavima brojeva i posebnih znakova te o važnosti pravila i normi za njihovo bilježenje u suvremeno uređenom tekstu. U poglavlju *Prilozi tekstu* autor piše o tablicama, ilustracijama, popisima izvora i navodima literature, kazalima i sažetcima. U poglavlju *Nosači teksta i ilustracija* dan je povijesni pregled materijala i sredstava kojima su se od davnine do današnjih dana prenosile objavljene publikacije. Od kože i kamena do papirusa, od formata suvremeno proizvedenih papira do optičkih diskova i memorijskih kartica, opisane su uloge i mogućnosti trajne pohrane pisanoga sadržaja. U poglavlju *Tisak i tiskarstvo* povijesnim je pregledom obuhvaćeno

razdoblje od prapočetaka u Kini do Gutenbergove revolucije tiskarstva u Europi polovicom 15. stoljeća. Sjajno su opisane i metode tiskarske pripreme teksta i ilustracija razvijene u 19. i 20. stoljeću, zaslužne za vrtoglavo ubrzanje prijenosa informacija, koje je oblikovalo suvremeni svijet. Opisani su i klasični načini kako se knjiga, putem knjižnica i knjižara, raspačava i dolazi do svojih korisnika, čitatelja i znanstvenika. Tek time ona u potpunosti opravdava svoj nastanak, započet kreativnim istraživanjem i motivacijom autora. Deveto poglavlje, *Dodatak*, sadrži Hrvatsko-engleski rječnik i kazalo, Englesko-hrvatski rječnik i kazalo te Korekturne znakove. Iako se na prvi pogled čini samo kao skup popisa i tablica, važan je sastavni dio cjelokupnoga sadržaja knjige i bogat izvor podataka, jer odgovara na mnoga praktična pitanja koja se postavljaju pred autore i urednike. Jednaku važnost ima i popis literature na kraju knjige.

U općem pregledu dojmova o knjizi, valja reći da već prvi letimičan pogled na knjigu odaje nakladnički pothvat visoke kvalitete. Estetski dojam koji pobuđuje vanjska oprema knjige nije narušen ni nakon detaljnijega listanja i čitanja. U knjizi je više od 120 slika, grafikona i tablica koje pružaju vizualni užitak i neprocjenjiv izvor informacija, nimalo umanjen time što slike nisu u boji.

Velika vrijednost knjige su opsežni podaci o načinu pisanja znakova, o suvremenim metodama tvorbe znanstvenoga i strukovnoga nazivlja i o hrvatskim i međunarodnim jezičnim i tehničkim normama, koje su dio suvremene civilizacije. Tu je, uz znanje i bogato iskustvo autora, vidljiva i visoka stručnost i dosljednost lektorice dr. sc. Milice Mihaljević.

Posebno treba naglasiti, kao veliku vrijednost knjige "Pisanje i uređivanje stručnih i znanstvenih publikacija", njezin povijesni i opće-obrazovni aspekt. Riječ je o temama o kojima se u stručnoj javnosti premalo zna i o kojima se ne uči u redovnoj školskoj i fakultetskoj nastavi. Bilo bi korisno tu knjigu uvesti kao obaveznu literaturu u obrazovanje budućih znanstvenika. Ona bi im otvorila širi pogled na vlastiti autorski identitet, a zasigurno bi im dala i poticaj da više vremena, volje i truda posvete prikazu svojih istraživanja i popularizaciji znanosti na hrvatskom jeziku.

U Zagrebu, 20. ožujka 2014.

Vjera Lopac